

Hoe beleven omwonenden vliegveld Teuge?

Rapport

6 oktober 2021

Inhoudsopgave

1.	Achtergrond	3
2.	Conclusies	4
3.	Resultaten	5
	• Context	9
	• Sentiment vliegveld Teuge	11
	• Perceptie hinder overkomend vliegverkeer	13
	• Gevolgen hinder overkomend vliegverkeer	16
	• Lelystad Airport	18
	• Toekomst van vliegveld Teuge	19
	• Ontwerp Luchthavenbesluit	21
4.	Bijlagen	22

Achtergrond

Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in hoe omwonenden van vliegveld Teuge het vliegveld in het algemeen ervaren en de valschermluchten in het bijzonder. De volgende onderzoeksvragen staan hierbij centraal:

- Ervaren omwonenden van vliegveld Teuge hinder?
- Welke hinder ervaart men?
- Wat zijn de gevolgen van de ervaren hinder?

Dit onderzoek moet handvaten bieden voor het luchthavenbesluit waarin provincie Gelderland een beperking wil stellen aan de tijden waarop gevlogen mag worden met de vliegtuigen waarmee de parachutespringers omhoog worden gebracht. Dit doen zij met in achtneming van enerzijds de belangen van het vliegveld en het paracentrum (Nationaal Paracentrum Teuge) en anderzijds de gehinderde.

Methode

- Kwalitatief onderzoek
- Diepte-interviews en focusgroepen via MS Teams
- t = 40 minuten (diepte-interviews)
- t = 1,5 tot 2 uur (focusgroepen)

Veldwerk

6 t/m 8 september 2021

Doelgroep

Omwonenden van vliegveld Teuge

Bron

- Consumentenpanel van DirectResearch
- Facebook bewonersgroepen
- Eigen netwerk van provincie Gelderland en DirectResearch

Respons

Steekproef n = 21, waarvan:

- n = 6 bewoners uit Apeldoorn (centrum, noord, oost, noordoost en zuidoost)
- n = 4 bewoners uit Twello
- n = 3 bewoners uit Oene
- n = 2 bewoners uit Teuge
- n = 2 bewoners uit Klarenbeek
- n = 4 bewoners uit Voorst, Olst, Vaassen en uit Emst

Conclusies

Conclusies - perceptie vlieghinder

De mate waarin men vlieghinder ervaart is erg persoonlijk en verschilt sterk per regio

De ervaring van vlieghinder verschilt van persoon tot persoon. Waar de één zich erg irriteert aan overkomend vliegverkeer, heeft de ander hier geen last van. Ook speelt de regio waarin men woont in combinatie met de vliegroutes een belangrijke rol in de mate waarin men hinder ervaart.

De perceptie van hinder is breder dan alleen geluidsoverlast

Geluid van vliegverkeer speelt een belangrijke rol in de mate waarin omwonenden hinder ervaren. Niet alleen de toon en hardheid van het geluid zijn vervelend. Andere factoren, zoals het motief en de frequentie van overkomende vluchten, privacy en het vlieggedrag van piloten spelen ook mee.

Overkomend vliegverkeer vooral hinderlijk op rustmomenten en tijdens het concentreren

Vliegverkeer vanuit vliegveld Teuge is voor omwonenden voornamelijk storend op momenten waarop zij zich willen ontspannen. Op die momenten valt het geluid extra op. Dit maakt ook dat men meer hinder ervaart in de weekenden. Daarnaast veroorzaakt het geluid hinder op momenten waarop men zich moet concentreren, omdat het je even uit je concentratie haalt.

Conclusies - perceptie vlieghinder

Vlieghinder komt niet alleen van valschermvluchten; ook van aerobatics- en rondvluchten.

Veel omwonenden ervaren met name overlast van stuntvliegers en rondvluchten.

- Voor rondvluchten heeft dit er vaak mee te maken dat deze vluchten in perceptie lang blijven rondcirkelen. Wanneer dit boven een woonwijk gebeurt ervaart men dit als extra storend.
- Bij aerobaticsvluchten spelen meerdere factoren een rol. Hinder van deze vluchten wordt voornamelijk veroorzaakt door laagvliegen, luide en onregelmatige pieken in het geluid door stuntvliegen en het vlieggedrag van stunters. Het vlieggedrag in combinatie met ongelukken in het verleden geeft een onveilig gevoel.
- Reclamevluchten zorgen bij sommigen ook voor irritatie, omdat men het nut van deze vluchten minder inziet.

Valschermvluchten veroorzaken met name op lokaal niveau overlast

De valschermvluchten zijn vooral op lokaal niveau te horen in het Noordoostelijke gebied* van vliegveld Teuge (Olst, Twello en Twello-Oost). Of men dit als hinderlijk ervaart varieert van persoon tot persoon. Omwonenden die verder van het vliegveld wonen ervaren geen (geluids)hinder van valschermvluchten of herkennen de vliegtuigen die overkomen niet als valschermvluchten.

Vlieghinder veroorzaakt negatieve gevoelens en aanpassing van gedrag

Hinder van overkomende vliegtuigen leidt tot irritatie en ergernis. Het geeft sommige omwonenden een somber gevoel, een gevoel van oneerlijkheid en/of onzekerheid. Het gevoel van oneerlijkheid komt voort uit het idee dat één persoon plezier beleeft aan het vliegen, terwijl een grote groep hier last van ondervindt. Daarnaast vraagt men zich af of de hinder zal toenemen, wat onzekerheid oproept.

Een aantal omwonenden past hun gedrag aan om de hinder van overkomende vliegtuigen te beperken. Bijvoorbeeld door ramen te sluiten, een gesprek stil te leggen of een noise cancelling koptelefoon te dragen. Enkele omwonenden dienen na hinder een klacht in.

Conclusies - vliegveld Teuge nu en in de toekomst

Er bestaat een positief sentiment richting Vliegveld Teuge, ondanks de ervaren hinder

Men ziet veel voordelen van het vliegveld, zoals de positieve impact van het vliegveld op de lokale economie en de 'charme' van het vliegveld. Daarnaast zijn sommige omwonenden persoonlijk geïnteresseerd in de vliegsport en vindt men het positief dat het vliegveld plaats biedt voor het beoefenen van de vliegsport.

Er heerst onzekerheid over de toekomst van vliegveld Teuge

Omwonenden hebben vragen over de ontwikkelingen van vliegveld Teuge. Dat gaat soms gepaard met een gevoel van onzekerheid. Enkelen zijn bang voor uitbreiding van vliegveld Teuge, bijvoorbeeld vanwege plannen voor de uitbreiding van Lelystad Airport. Zij vrezen dat dit tot meer vliegverkeer (en hinder) bij vliegveld Teuge leidt.

Omwonenden hebben duidelijke wensen voor de toekomst van vliegveld Teuge

Omwonenden die veel hinder ervaren zien het aantal vluchten vanuit vliegveld Teuge graag afnemen. Ook willen zij graag dat vluchtroutes herzien worden, zodat er minder frequent over de eigen woonwijk gevlogen wordt. Daarnaast hebben meerdere omwonenden behoefte aan (meer) informatie en communicatie over de ontwikkelingen van vliegveld Teuge. Ook kan de klachtenprocedure beter. Men wil serieus genomen worden en hoort graag concreet wat er met hun klacht gedaan wordt.

Het ontwerp Luchthavenbesluit van 6 september 2021 is een stap in de goede richting

Omwonenden zijn over het algemeen positief over het ontwerp luchthavenbesluit van 6 september. Toch zien sommigen graag méér momenten waarop er niet gevlogen mag worden. Voor anderen heeft het ontwerp luchthavenbesluit weinig meerwaarde, aangezien zij geen hinder van valschermvluchten ervaren.

Resultaten

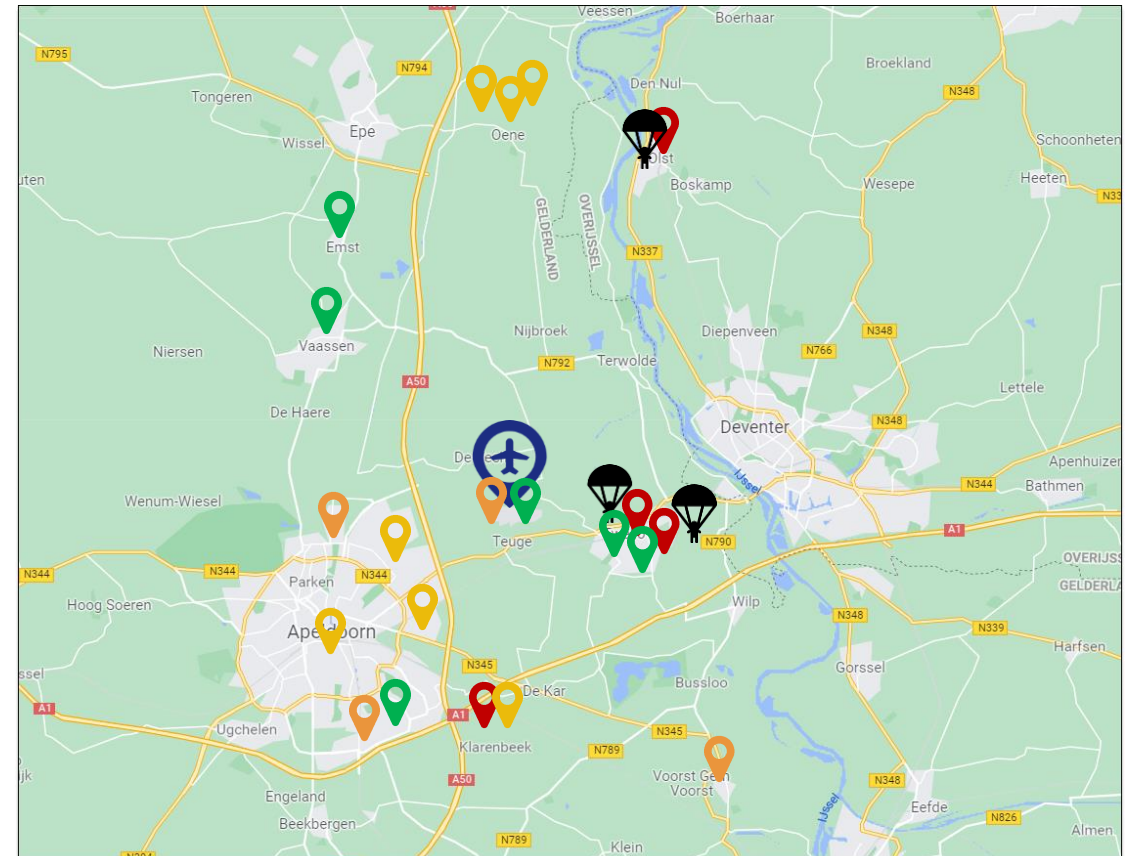
Context

Kaart van omgeving vliegveld Teuge

Op de kaart rechts zijn de woonplaatsen van deelnemers aan dit onderzoek weergegeven. De kleur waarmee de locatie is aangegeven laat zien in welke mate de desbetreffende persoon hinder van vliegveld Teuge ervaart.

Legenda

- = ervaart erg veel hinder
- = ervaart hinder
- = ervaart enige hinder
- = ervaart geen hinder
- = hinder van valschermvluchten
- = locatie vliegveld Teuge

In verband met privacy van deelnemers zijn er in deze kaart geen exacte locaties weergegeven. Bovendien zijn de gegevens met betrekking tot ervaren hinder in deze kaart indicatief, aangezien het kwalitatief onderzoek betreft.

Context

Hoge tevredenheid over leefomgeving, enige affiniteit met vliegtuigen

Omwonenden zijn erg positief over en loyaal aan hun woonomgeving

Vrijwel alle omwonenden van vliegveld Teuge zijn erg tevreden met hun woonomgeving. De combinatie van een landelijke en rustige omgeving en een relatief centrale ligging zijn voor veel inwoners een groot voordeel van de regio rondom vliegveld Teuge.

Waar sommige inwoners geboren en getogen zijn in de omgeving, zijn anderen later naar de omgeving Teuge verhuisd. Weinigen van hen denken eraan in de toekomst te verhuizen, men is over het algemeen erg tevreden en zou graag in de omgeving blijven wonen.

Een kleine groep omwonenden heeft (professionele) ervaring of affiniteit met vliegtuigen

Enkele omwonenden die we spraken in dit onderzoek hebben een achtergrond met vliegen. Zij bezitten bijvoorbeeld een vliegbrevet, oefenen vanuit hun professie op vliegveld Teuge, of hebben bij de luchtmacht gewerkt. Een aantal anderen hebben affiniteit met vliegtuigen, maar houden zich hier niet actief mee bezig.

Vliegveld Teuge extra actueel door ontwikkelingen rondom Lelystad Airport

Vanwege alle ontwikkelingen rondom Lelystad Airport lijkt ook vliegveld Teuge een actueler gespreksonderwerp te zijn onder omwonenden, waardoor het onderwerp meer leeft.

“

“Je zit in een dorp, maar hebt twee steden in de buurt. Je kunt lekker **de natuur** in; naar het bos en de Veluwe op de fiets. **Alles is in de buurt.**”

– Man uit Apeldoorn (noordoost)

“De **rust**, het **landschap**, de **buren**. (...) Maar ook de **bereikbaarheid** is heel goed.”

– Man uit Klarenbeek

”

Sentiment vliegveld Teuge

Het vliegveld brengt Teuge in ogen van omwonenden veel voordelen

Het sentiment rondom vliegveld Teuge is bij omwonenden overwegend positief. Omwonenden van vliegveld Teuge zien veel voordelen van het vliegveld, zowel voor de lokale bevolking als voor degenen die gebruik maken van het vliegveld.

- +

Economische voordelen

Vliegveld Teuge biedt een vruchtbare bodem voor de lokale economie. Zo heeft het een positief effect op de werkgelegenheid en biedt het voordelen voor lokale ondernemers, de omliggende gemeentes en indirect ook de inwoners van deze gemeentes.
- +

Ruimte voor recreatie en uitoefening hobby

Omwonenden hebben begrip voor het feit dat veel mensen vanuit vliegveld Teuge hun hobby beoefenen. Bovendien heeft men meer begrip voor hobbymatige uitoefening ten opzichte van zakelijke luchtvaart of reclamevluchten.
- +

Het vliegveld 'hoort bij Teuge'

Meerdere omwonenden van vliegveld Teuge zijn trots op de lange geschiedenis die zij hebben met het vliegveld. Men is van mening dat het vliegveld hun leefomgeving extra bijzonder maakt.
- +

Militaire voordelen

Vliegveld Teuge biedt militaire parachutisten ruimte om te trainen, wat het bestaansrecht van het vliegveld vergroot.
- +

Persoonlijk plezier

Verschillende omwonenden halen plezier uit het zien van de vliegtuigen die bij vliegveld Teuge vertrekken en aankomen. Met name het springen van de parachutisten uit de vliegtuigen trekt hierbij de aandacht.
- +

Belangrijk met oog op ruimtelijke inrichting

Hoewel weinig omwonenden zich dit realiseren, weet een enkeling dat vliegveld Teuge een belangrijke rol speelt als het gaat om de ruimtelijke inrichting van de omgeving. Vliegveld Teuge voorkomt dat Apeldoorn en Deventer 'aan elkaar groeien' en zorgt er zo voor dat de groene strook tussen deze twee steden behouden blijft.

Sentiment vliegveld Teuge

Het vliegveld heeft nadelen voor geluid, milieu en gezondheid

Vliegveld Teuge brengt volgens omwonenden ook een aantal nadelen met zich mee als het gaat om milieu en gezondheid.

- **Hinder van overkomend vliegverkeer**

Meerdere omwonenden ervaren hinder van vliegtuigen die boven hun woning overkomen. Hoewel geluidshinder de meeste overlast veroorzaakt, zijn er ook andere manieren waarop omwonenden hinder van de vliegtuigen ervaren. Op slide 13, 14 en 15 staat verder uitgewerkt op welke manieren men (geluids)hinder ervaart en welke factoren hierbij een rol spelen.
- **Nadelige gevolgen voor het milieu**

Meerdere omwonenden maken zich zorgen om de negatieve impact die vliegveld Teuge heeft op het milieu. Men maakt zich zorgen over de uitstoot van de vliegtuigen en de gevolgen daarvan voor de natuur en het klimaat.
- **Zorgen over effect op gezondheid**

Zo maakt men zich zorgen over de schadelijke stoffen die vrijkomen op en rondom het vliegveld.

“

“Het is gewoon een **storend geluid**. Het is niet een geluid dat je kan negeren.”

– Man uit Oene

“Bij ons is de link naar **ziektes** snel gelegd. Dat heeft allemaal te maken met wat er hier **rondgaat in de lucht**.”

– Man uit Olst

“Hoe lang duurt het voordat je **aantoonbare gezondheidsrisico's** krijgt?”

– Man uit Klarenbeek

”

Perceptie hinder overkomend vliegverkeer

Meerdere typen vluchten veroorzaken hinder door overstemmend geluid

Meerdere manieren waarop geluid van vliegtuigen hinder veroorzaakt

Het geluid van overkomend vliegverkeer zorgt bij omwonenden van vliegveld Teuge op twee manieren voor irritatie:

- **Het type geluid.** Men omschrijft het geluid van overvliegende vliegtuigen als een brommend, jankend of 'wespenachtig' geluid dat in pieken of continu (wanneer vliegtuigen langer blijven hangen) voorbij komt.
- **Aantal decibel.** Bovendien is het geluid van de overkomende toestellen in sommige gevallen zo luid dat men zich genoodzaakt voelt om hetgeen waar iemand mee bezig is even stil te leggen, zoals een gesprek pauzeren.

Type vliegtuig in perceptie bepalend voor mate van geluidshinder

Volgens omwonenden van vliegveld Teuge zit er veel verschil in de mate waarin verschillende typen vliegtuigen geluid produceren. Zo veroorzaken aerobaticsvluchten relatief veel hinder, doordat deze vliegtuigen meer geluid produceren. Dit komt met name door het laagvliegen en het optrekken van de motor. Ook zorgen rondvluchten voor veel geluidshinder doordat deze in perceptie lang blijven rondcirkelen. Hierdoor houdt het geluid langer aan.

“

*“Het geluid is **doordringender** dan dat van autoverkeer.”*
– Man uit Apeldoorn (noord)

*“Paravvluchten en stuntvluchten **brommen meer.**”*
– Vrouw uit Twello

”

Perceptie hinder overkomend vliegverkeer

Andere manieren waarop vliegverkeer hinder veroorzaakt

Hoewel geluid een grote rol speelt in het bepalen of men hinder ondervindt van overkomend vliegverkeer, spelen meerdere factoren een rol.

Motief van de overkomende vlucht

Het motief van de vlucht die overkomt speelt een grote rol in de mate waarin men de overkomende vlucht hinderlijk vindt. Zo kunnen reclamevliegtuigen op weinig begrip rekenen aangezien omwonenden weinig nut zien van dit type vluchten. Rondvluchten en valschermlvluchten hebben echter een recreatief doel, waardoor er onder omwonenden meer draagvlak voor lijkt te zijn.

Privacy

Sommige omwonenden van vliegveld Teuge ervaren overlast met betrekking tot hun privacy. Zij hebben het idee dat piloten die laag over komen vliegen hen in of om hun eigen huis kunnen zien. Dit geeft hen een onprettig gevoel.

De (toenemende) frequentie van vluchten

Hoe vaker er vluchten over komen vliegen, hoe meer het geluid gaat irriteren. Men wordt vaker gestoord in zijn of haar bezigheden, waardoor de irritatie zich opstapelt. Verschillende omwonenden zijn van mening dat het aantal vluchten vanuit vliegveld Teuge is toegenomen.

Vlieggedrag

De manier waarop de piloot het vliegtuig bestuurt heeft veel invloed op de overlast die men van het desbetreffende vliegtuig ervaart. Zo zorgt stuntvliegen voor luide pieken in het geluid van de motor en is het geluid harder wanneer vliegtuigen laag over komen. Bovendien zorgt het laagvliegen en stunts bij sommige omwonenden voor een angstig gevoel, doordat dit in het verleden een aantal keer verkeerd is afgelopen.

Perceptie hinder overkomend vliegverkeer

Men ervaart met name hinder op momenten van ontspanning

Het moment waarop men hinder ervaart speelt een belangrijke rol in de hinderbeleving. Zo ervaart men hinder van overkomende vluchten anders wanneer men (fysiek) bezig is, dan op rustmomenten of momenten waarop men zich moet concentreren.

Meer hinder op rustmomenten

Veel omwonenden ervaren met name overlast van overkomend vliegverkeer op momenten dat zij aan het ontspannen zijn. Omdat rust op deze momenten extra belangrijk is, is het erg frustrerend wanneer de rust door geluidsoverlast doorbroken wordt. Dit maakt ook dat omwonenden van vliegveld Teuge de meeste overlast in het weekend ervaren.

Meer hinder op momenten die concentratie vergen

Andere momenten wanneer men veel overlast ervaart zijn momenten waarop men geconcentreerd bezig is. Het opkomende geluid van overvliegende vliegtuigen zorgt voor een kort verlies van concentratie, waardoor men bezigheden moet stilleggen. Om deze reden ervaren omwonenden die veel thuis werken extra hinder van het geluid van overkomend vliegverkeer.

“

“Je zit dan lekker **rustig in de tuin** een muzikje te luisteren en dan komt er zo'n vliegtuigje over. Dat is **storend**.”

– Vrouw uit Apeldoorn (zuidoost)

“Als je lekker **bezig bent** heb je het **niet zo door**.”

– Man uit Apeldoorn (noordoost)

“Soms haalt het je **uit je concentratie**. Dan denk je: moet dat nou weer?”

– Man uit Oene

”

Gevolgen van hinder overkomend vliegverkeer

Negatieve emoties en aanpassing van gedrag door hinder

Verschillende negatieve emoties onder omwonenden die hinder ervaren

De hinder veroorzaakt door vliegtuigen vanuit vliegveld Teuge roept bij omwonenden diverse negatieve emoties op.

- **Ergernis en irritatie.** Hoe vaker men gestoord wordt door het geluid van overkomend vliegverkeer, hoe meer de ergernis en irritatie lijkt toe te nemen.
- **Oneerlijk.** Bij sommige omwonenden overheerst een gevoel van oneerlijkheid. Zij vinden het niet eerlijk dat één persoon plezier aan het vliegen beleeft, terwijl een grote groep mensen hier hinder van ervaart.
- **Terneergeslagen.** Omwonenden die zich al een langere tijd ergeren voelen zich somber en in sommige gevallen moedeloos. Vooral wanneer zij actie hebben ondernomen (bijvoorbeeld door het indienen van een klacht), maar dit voor hun gevoel geen verandering teweeg bracht.
- **Onzekerheid.** De hinder in combinatie met vragen over de groei van vliegveld Teuge en mogelijke uitbreiding van Lelystad Airport zorgt bij sommigen voor een gevoel van onzekerheid. Zij vragen zich af hoe lang de hinder aan zal houden en of deze toeneemt.

Verschillende omwonenden die hinder ervaren stoppen hierdoor (tijdelijk) met hun bezigheden, of passen hun gedrag aan:

- **Gedrag aanpassen:** een noise cancelling koptelefoon opzetten, de ramen sluiten of niet in de eigen tuin gaan liggen op een warme zomerdag.
- **Gedrag tijdelijk staken:** bijvoorbeeld gesprekken stilleggen tot het vliegtuig weg is.
- **Klacht indienen:** bijvoorbeeld bij de provincie Gelderland of vliegveld Teuge.

*“Ze vliegen laag en dan kan ik het **gesprek gewoon niet meer voeren.**”*

– Vrouw uit Twello

*“Plezier voor weinig, **overlast voor velen.**”*

– Man uit Twello

*“Ik vind het hinderlijk. Tijdens een gesprek met iemand **moet je écht even je mond houden** tot het vliegtuig weer weg is.”*

– Man uit Klarenbeek

Gevolgen van hinder overkomend vliegverkeer

Omwonenden met klachten ontevreden over afhandeling van klacht

Ontevredenheid over klachtenafhandeling

Omwonenden die een klacht hebben ingediend zijn in veel gevallen ontevreden over de afhandeling hiervan:

- **Men voelt zich niet gehoord.** Omwonenden hebben het gevoel niet gehoord te worden wanneer zij een klacht bij vliegveld Teuge of de provincie Gelderland indienen. Het vliegveld en de provincie tonen weinig begrip voor de situatie waarin zij zich bevinden. Daarnaast hebben omwonenden het idee dat er weinig verandert nadat de klacht is ingediend.
- **Men voelt zich van het kastje naar de muur gestuurd.** Dit komt met name doordat men in veel gevallen wordt doorverwezen naar andere partijen en het niet duidelijk is bij welke partij men precies moet zijn bij klachten.

“

*“Bel je met de luchthaven, dan krijg je de reactie **dat je het zelf moet uitzoeken.**”*

- Vrouw uit Twello

*“Ik heb het gevoel dat er **niets** gedaan wordt!”*

- Man uit Olst

*“Met hinderbeleving wordt niet veel gedaan, want het is volgens de regels. Er is **geen empathie** en dat stoort.”*

- Man uit Twello

”

Lelystad Airport

Grote zorgen om uitbreiding Lelystad in combinatie met vliegveld Teuge

Veel zorgen om uitbreiding Lelystad Airport

Veel omwonenden van vliegveld Teuge maken zich ernstige zorgen om de eventuele uitbreiding van Lelystad Airport. Wanneer de plannen voor uitbreiding worden doorgezet, verwacht men dat het aantal overkomende vluchten drastisch toeneemt doordat er meer vliegtuigen vanuit Lelystad Airport vertrekken. Men gaat er bovendien vanuit dat deze vliegtuigen laag boven hun woongebied overkomen, waardoor de vliegtuigen veel (meer) geluidshinder veroorzaken.

Verwachte toename van hinder vanuit vliegveld Teuge

Omwonenden van vliegveld Teuge verwachten dat het vliegveld met de uitbreiding van Lelystad Airport meer regels opgelegd krijgt. De kleine luchtvaart zal zich naar verwachting richting vliegveld Teuge begeven en (grotere) vliegtuigen blijven langer op lagere hoogtes vliegen, waardoor de (geluids)hinder vanuit vliegveld Teuge toeneemt.

Ontwikkelingen Lelystad Airport en vliegveld Teuge zijn nauw met elkaar verbonden

In de beleving van omwonenden van vliegveld Teuge ziet de provincie Gelderland de ontwikkelingen rondom Lelystad Airport en vliegveld Teuge als twee gescheiden zaken. Volgens hen hangen deze twee onderwerpen echter met elkaar nauw samen en kunnen de onderwerpen niet los van elkaar behandeld worden.

“

“Als Lelystad open gaat dan komen alle **kleine vliegtuigen naar Teuge**. Zet je maar schrap!”
– Man uit Olst

“Ik maak me wel **zorgen om wat er met Lelystad** gaat gebeuren”
– Vrouw uit Apeldoorn (zuidoost)

“Teuge moet blijven hoor, maar ik **hoop echt niet dat Lelystad doorgaat**.”
– Vrouw uit Twello

“De mogelijkheid van de **laagvliegroutes vanuit Lelystad Airport**. Daar maak ik me **ernstig zorgen** over.”
– Man uit Emst

”

Toekomst van vliegveld Teuge

Verwachtingen lopen uiteen, maar baren sommigen zorgen

Onder omwonenden van vliegveld Teuge bestaan veel vragen over de ontwikkeling van het vliegveld in de toekomst. Dit zorgt bij omwonenden die veel hinder ervaren voor een gevoel van onzekerheid.

Onduidelijk of vliegveld Teuge zal groeien

Het is voor omwonenden van vliegveld Teuge niet geheel duidelijk of het vliegveld de komende jaren zal gaan groeien. Sommigen hebben het idee dat het vliegveld deze ambitie heeft en maken zich daar zorgen over. Met name omdat het vliegverkeer, en dus de hinder, dan zal toenemen. Een aantal omwonenden vindt het niet of in beperkte mate acceptabel wanneer het vliegveld zal groeien. Een enkeling maakt zich ook zorgen om de oplopende drukte rondom het vliegveld en de impact hiervan op de infrastructuur.

Vliegveld Teuge heeft (vrijwel) geen invloed op gedrag piloten

In de perceptie van omwonenden van vliegveld Teuge wordt de meeste hinder veroorzaakt door de vliegroutes en het gedrag van piloten. Omwonenden zijn echter bang dat vliegveld Teuge hier weinig invloed op kan uitoefenen, en de overlast dus niet kan beperken.

Elektrisch vliegen

Hoewel een enkeling sceptisch is, hebben omwonenden van vliegveld Teuge goede hoop op de ontwikkeling rondom elektrisch vliegen. Deze groep verwacht dat er in de nabije toekomst op dit gebied meer mogelijk zal worden, wat de geluidshinder vanuit vliegveld Teuge zal verminderen.

Toekomst van vliegveld Teuge

Omwonenden hebben vier duidelijke wensen

Omwonenden die hinder ervaren van vliegveld Teuge hebben verschillende wensen met betrekking tot de toekomst van het vliegveld.

Minder vluchten

Een aantal omwonenden zou graag zien dat het aantal vluchten van en naar het vliegveld afneemt, bijvoorbeeld door het invoeren van limieten.

Herzien van vluchtroutes

Meerdere omwonenden van vliegveld Teuge hebben het idee dat er meer boven hun huis of woonwijk gevlogen wordt dan over andere (dunbevolkte) gebieden rondom Teuge. Zij zouden daarom graag zien dat de vluchtroutes herzien worden, zodat er een betere spreiding van vluchtroutes ontstaat en het stijgen voornamelijk gebeurt boven gebieden waar niemand woont.

Meer en betere communicatie

Onder omwonenden die hinder ervaren is veel behoefte aan meer en betere communicatie vanuit vliegveld Teuge. Zij zouden onder andere graag informatie ontvangen over:

- recente ontwikkelingen
- toekomstplannen

Verbetering van de klachtenprocedure

Omwonenden die een klacht hebben ingediend hebben het idee dat er weinig met hun klacht gedaan wordt of voelen zich niet serieus genomen. Deze omwonenden hebben behoefte aan een luisterend oor en horen graag concreet bij wie ze moeten zijn en wat er met hun klacht gedaan wordt.

“

“Wat zijn de **ontwikkelingen**, de **doelstelling** en **lange termijn visie** van vliegveld Teuge?”

– Man uit Emst

“Normaal wordt je daarover (aanvragen luchthavenvergunning) geïnformeerd, maar dat is niet gebeurd. Het vliegveld is **weinig toegankelijk** en **komt zeker niet naar de omgeving toe**.”

– Man uit Twello

“De klachtenprocedure, daar **gebeurt niets mee**.”

– Man uit Twello

”

Ontwerp luchthavenbesluit

Het is een stap in de goede richting, maar wens om meer ‘rustdagen’

In dit onderzoek is het ontwerp luchthavenbesluit van 6 september 2021 (zie bijlage 1) aan verschillende omwonenden van vliegveld Teuge voorgelegd. Hun eerste indruk was over het algemeen positief.

Ontwerp luchthavenbesluit is een stap in de juiste richting

Meerdere omwonenden die hinder ervaren vanuit vliegveld Teuge zien het ontwerp luchthavenbesluit als een stap in de goede richting. Men vindt het positief wanneer er een aantal dagdelen zijn waarop er niet gevlogen mag worden door valschermluchten. Belangrijke voorwaarden zijn dat de dagdelen van tevoren vast moeten staan en dat hier niet van mag worden afgeweken door de luchthaven.

Wens om meer dan vier dagdelen

Meerdere omwonenden die hinder ervaren vinden 4 dagdelen in de maand echter erg weinig. Zij zouden graag zien dat er op meerdere dagen niet gevlogen mag worden, bijvoorbeeld op elke zondag.

Valschermluchten zijn niet voor iedereen het probleem

De valschermluchten zijn vooral op lokaal niveau te horen, met name in het noordoostelijke gebied van vliegveld Teuge (Olst, Twello, en Twello-Oost). Omwonenden die niet in deze gebieden wonen ervaren geen overlast van valschermluchten en hebben dan ook geen baat bij het luchthavenbesluit.

“

“Ik heb **minder last van de paravluchten**, omdat dat verder weg is van hier.”

- Vrouw uit Apeldoorn (oost)

“Ik denk dat het best goed is om het **vliegen aan limieten** te leggen.”

- Man uit Oene

“Ze moeten het wel **van tevoren vastleggen**, en ze mogen **niet switchen** als het slecht uitkomt. Het is een stap in de goede richting, maar het is **nog wel weinig**.”

- Man uit Twello

”

Bijlage

Bijlage 1: Voorgelegde tekst persbericht luchthavenontwerp

Ontwerp Luchthavenbesluit Teuge ter visie van 6 september tot en met 17 oktober 2021 **Balans tussen ruimte om te ontwikkelen en verminderen hinder**

Gedeputeerde Staten (GS) hebben het ontwerp Luchthavenbesluit Teuge vastgesteld en leggen het ter visie. GS kiezen in het ontwerpbesluit voor een balans tussen de belangen van luchthaven en de omgeving. Zo willen GS het uitvoeren van valschermluchten met de huidige vliegtuigen op 4 weekenddagdelen per maand niet toestaan. En kondigen GS aan de milieuruimte voor emissies en geluid stapsgewijs te willen terug brengen, zodra er landelijke regels voor zijn. Uiteindelijk moeten Provinciale Staten besluiten over het Luchthavenbesluit.

Zienswijzen

Van 6 september tot en met 17 oktober kan iedereen reageren door een zienswijze in te dienen. De stukken daarvoor zijn vanaf 6 september digitaal in te zien op de website van de provincie Gelderland. De stukken zijn vanaf die datum ook in te zien bij de balie van het provinciehuis in Arnhem en bij gemeente Voorst. Op 14 september is er een online informatieavond tussen 19.00-20.00 uur. Informatie hierover is te vinden op www.gelderland.nl/lhbteuge-ontwerp vanaf woensdag 1 september aan het einde van de dag.

Verantwoordelijk gedeputeerde Luchtvaart Christianne van der Wal: “We beperken in het ontwerp Luchthavenbesluit Teuge vluchten met de huidige paravliegtuigen op 4 weekenddagdelen. Zodat de omgeving op die momenten daar geen hinder van ondervindt. Inmiddels zijn het paracentrum en de luchthaven zelf óók bezig met plannen om het geluid van deze vliegtuigen te beperken. Daar denken we graag bij mee. Als zij stiller gaan vliegen, zou de beperking van 4 dagdelen in het Luchthavenbesluit op hen niet meer van toepassing zijn.”

Wet natuurbeschermingsvergunning

Luchthaven Teuge heeft mei 2020 ook een aanvraag ingediend voor een Wet natuurbeschermingsvergunning. Naar verwachting stellen GS deze vergunning definitief vast tegelijk met het definitieve Luchthavenbesluit Teuge, waarover PS besluiten. Dat zal begin 2022 zijn.

Bijlage 2a: Deelnemers – diepte-interviews

Geslacht	Woonplaats	Geluidshinder vliegveld Teuge
Man	Voorst	Ja
Vrouw	Apeldoorn (oost)	Ja
Vrouw	Apeldoorn (centrum)	Ja
Man	Oene	Ja
Man	Twello	Nee
Man	Apeldoorn (noord-oost)	Ja
Man	Apeldoorn (noord)	Ja
Man	Teuge	Nee
Man	Emst	Nee
Vrouw	Apeldoorn (zuid-oost)	Ja
Man	Klarenbeek	Ja

Bijlage 2b: Deelnemers – focusgroepen

Focusgroep 1

Geslacht	Woonplaats	Geluidshinder vliegveld Teuge
Man	Oene	Nee
Man	Klarenbeek	Incidenteel
Man	Olst	Ja
Vrouw	Twello	Nee
Vrouw	Vaassen	Nee

Focusgroep 2

Geslacht	Woonplaats	Geluidshinder vliegveld Teuge
Man	Oene	Ja
Man	Teuge	Beperkt
Vrouw	Twello	Ja
Vrouw	Apeldoorn (zuid-oost)	Ja
Man	Twello	Ja

Contact

Suzanne van den Haselkamp
Research expert
06 10 70 45 42
suzanne@directresearch.nl

Vivianne Verheijen
Research expert
06 27 09 89 34
vivianne@directresearch.nl

Vragen over dit
onderzoek? Wij helpen
je graag verder!

DirectResearch BV

020 770 75 79

Herengracht 454

info@directresearch.nl

1017 CA Amsterdam

www.directresearch.nl